

Экономика, туризм жана башкаруу кафедрасынын
2025-2026- окуу жылынын жарым жылдык аткарган ишинин

ОТЧЕТУ

I. КАДРДЫК МҮМКҮНЧҮЛҮК

1. Профессордук-окутуучулук курамдын жалпы саны

1. Профессордук-окутуучулук курамдын жашына башкаруу													
Кызматы	2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы												
	Бардыгы	Алардын ичинен								Илимий даражалуусу		Илимий наамы бары	
		40 жашка чейинки	40-45 жаштагысы	45+ жаштагысы	айымдар	эркектер	толук штатта	0,5 жана 0,25 ставкада	и.д.	и.к.	проф	доцент	
Каф.башчысы	1			1	1		1		-	1		1	
профессор	0								-				
доцент	4			4	4		1	3	-	4		2	
ага окутуучу	2			2	1	1	2		-	1			
окутуучу	6	2	2	2	5	1	4	2	-				

1.1. Окумуштуу даражалуу профессордук-окутуучулук курамдын штаттык санынын багыт боюнча жалпы профессордук-окутуучулук курамдын штаттык санына катышынын пайызы.

Даярдоо багыты	2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы				
	Бардыгы	Алардын ичинен		% менен	
		и.д.	и.к.	и.д.	и.к.
Экономика	10	-	5	-	50%
Туризм	10	-	5	-	50%
Мамлекеттик жана муниципалдык башкаруу	10	-	2	-	20%
Юриспруденция	5	-	-	-	-
Жалпы:	12	-	5	-	42%

II. ОКУУ ИШТЕРИ

1. 2025-2026- окуу жылынын жарым жылындагы кафедра тарабынан аткарылган иштердин көлөмү

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы										
Бардыгы			анын ичинен аудиториялык сааттар		анын ичинен					
					штаттагы окутуучулар		айкалыштыруучулар		сааттык төлөмдөгүсү	
сем.	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1чи	3691,5	3691,5	3691,5	3691,5	12	12	2	2	410	410
2 чи										
жылдык										

1.1. Отчеттук жылдагы пландалган жана аткарылган жүктөмдүн туура келбегендигинин себеби (студенттердин азайышы же көбөйүшү, майрам күндөргө туш келиши менен байланыштуу болушу мүмкүн)

2. Кафедрадагы багыттар (адистиктер), профилдер

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы							
Багыттын шифри	Багыттын аталышы (профили)	Лицензия №	Сертификат №	Курсу	Окутуу формасы боюнча студенттердин саны		
					Күндүзгү		Сырттан
					бюджет	контракт	
580100	Экономика	2023-0054 10.05.2024	VUN№210000010 2021	1,2,3,4,5	0	34	329
530500	Юриспруденция		-	1	0	12	0
600200	Туризм		-	1,2,3	13	24	4
580900	Мамлекеттик жана муниципалдык башкаруу		-	3	0	6	0

3. Кафедранын кызматкерлеринин, студенттеринин республика ичиндеги тажрыйба алмашуулары

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы				
Аты-жөнү	Кызматы	жож	Барып келген убактысы	Кафедранын отурумдарында жыйынтыктарын талкуулаган күн
Бекирова Д.О., Сарбагышова А.Э., Аттокурова С.А	Кафедра башчысы, окутуучулар	Манас-Түрк университети	19-21.11.2025	№5 11.12.2025

III. ОКУУ-МЕТОДИКАЛЫК ИШТЕР

1. Кафедранын кызматкерлеринин окуу-методикалык басылмаларынын саны

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы		
Дисциплина	Аталышы	Саны
Экономика местного самоуправления	«Өнүктүрүү стратегиясын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын практикасында ишке киргизүү»	100
Управленческая экономика	«Управление изменениями»	100

1.1. Окуу-методикалык басылмалардын тизмеги

Автордун аты-жөнү	Басылманын аталышы	Гриф	Басмада чыккан жылы	Көлөмү басма бет менен	Тираж
Сарбагышова А.Э., Нуралиева Н.М., Супатаева Г.Т., Айдарова Б.А.	«Өнүктүрүү стратегиясын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын практикасында ишке киргизүү»	-	2025		100
Сарбагышова А.Э., Белекова А.Н., Койчуманова И.Т., Дүшеева Н.К.	«Управление изменениями»	-	2025		100

2. Жогорку билим берүү программасынын китеп менен камсыз болуусу

№	Окуу планы боюнча дисциплиналардын аталышы	Дисциплина боюнча окуу китептери менен камсыздуулугу жөнүндө белги	Эскертүү
---	--	--	----------

1	Микроэкономика	+	
2	Макроэкономика	+	
3	Бухгалтердик эсеп	+	
4	Финансы	+	
5	Салык жана салык салуу	÷	
6	Менеджмент	+	
7	Камсыздандыруу	÷	
8	Акча,насыя банктар	+	
9	Экономиканын тармактарындагы бухгалтердик эсептин озгочолуктору	+	
10	Банк иши	+	
11	Бизнести пландаштыруу	+	
12	Маркетинг	+	
13	Бизнести пландаштыруу	+	
14	Экономикалык анализдөө	+	
15	Мамлекеттик жана жергиликтүү каржы	+	
16	Бюджет жана бюджеттик система	+	

3.Кафедранын кызматкерлеринин окуу-методикалык комплекстеринин саны

№	Окуу планы боюнча дисциплиналардын аталышы	Дисциплина боюнча окуу-методикалык комплекстин камсыздуулугу жөнүндө белги	Эскертүү
1	Микроэкономика	+	
2	Макроэкономика	+	
3	Бухгалтердик эсеп	+	
4	Финансы	+	
5	Салык жана салык салуу	+	
6	Менеджмент	+	
7	Камсыздандыруу	+	
8	Акча,насыя банктар	+	
9	Экономиканын тармактарындагы бухгалтердик эсептин озгочолуктору	+	
10	Банк иши	+	
11	Бизнести пландаштыруу	+	
12	Маркетинг	+	
13	Бизнести пландаштыруу	+	
14	Экономикалык анализдөө	+	
15	Мамлекеттик жана жергиликтүү каржы	+	
16	Бюджет жана бюджеттик система	+	

IV. КВАЛИФИКАЦИЯНЫ ЖОГОРУЛАТУУ

1. Квалификацияны жогорулатуу

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы				
Окутуучунун аты-жөнү	Окумуштуу даражасы, наамы	Квалификацияны жогорулатуудан өтүү мөөнөтү		Квалификацияны жогорулатуудан өткөндүгү тууралуу документтин реквизиттери
		план	факт	
Бекирова Д.О.	Э.и.к., доцент	19-21.11.2025	19-21.11.2025	Сертификат
Сарбагышова А.Э.,	Э.и.к, доц.м.а			
Аттокурова С.А	окутуучу			

V. ИЛИМИЙ-ИЗИЛДӨӨ ИШТЕРИ

1. Кафедранын кызматкерлери тарабынан уюштурулган илимий конференциялар

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы		
эл аралык	респуб-к	регионалдык
-	-	-

2. Кафедранын кызматкерлери тарабынан чыгарылган монографиялар

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы			
Кызматкердин аты-жөнү	Монографиянын аталышы	Чыккан жылы, жери	Көлөмү б.б. менен
-	-	-	-

3. Кафедранын кызматкерлеринин илимий макалалары

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы		
эл аралык	респуб-к	Web of Science, Scopus, РИНЦ басмаларында
-	12	2

3.1. Тиркеме

Кызматкердин аты-жөнү	Макаланын аталышы	Басмадан чыккандыгы тууралуу маалыматтар
Нуралиева Н.М.	1. “КРдагы салыктык потенциалынын бюджеттин киреше бөлүгүнүн аткарылышына тийгизген таасири” НМУнун жарчысы №1 2. “Адам ресурстарын башкаруунун принциптери жана ага таасир этүүчү факторлор” НМУнун жарчысы №1 3. “Банктык кызматтарды көрсөтүү боюнча дүйнөлүк тажрыйба” НМУнун жарчысы №1 4. “Нарын “Кыргызтелеком” ААКнын банкротко учурашынын жолдору: финансылык анализ жана башкаруунун ролу”. НМУнун жарчысы №1	
Сарбагышова А.Э.	1. “Роль банковского инжиниринга в процессе разработки инновационных продуктов и услуг” НМУнун жарчысы №1 2. “Цифровая трансформация банковского сектора КР: современное состояние, институциональные условия и системные барьеры” НМУнун жарчысы №1 3. “Айыл чарбасын өнүктүрүүдө сугат суу ресурстарын пайдалануунун абалы жана көйгөйлөрү. НМУнун жарчысы №1	
Супатаева Г.Т.	1. “Ишкананын инвестициялык-инновациялык ишмердүүлүгү” НМУнун жарчысы №1	
Ырыскелдиева А.К.	1. “Бюджеттик уюмдардын акча каражаттарынын агымын башкарууну өркүндөтүү (КР мисалында)” НМУнун жарчысы №1 2. “Уюмдун финансылык стратегиясын иштеп чыгуунун негизи катары маркетингдик изилдөөлөр (“Шоро” ЖАК мисалында)” НМУнун жарчысы №1	
Исраилов Э.М.	1. “Финансовый анализ как инструмент принятия управленческих решений” НМУнун жарчысы №1	
Аттокурова С.А.	1. “Анализ текущих показателей энергетического сектора страны” БАУ. НМУнун жарчысы №1	https://avse-journal.ru/Editions
Чекирбаева М.С. Мамбеталиева А.Т.	“Агрардык-туристтик кластердин өнүгүшү жана калыптанышы жаңылануу процесси катары” Известия Исык-Кульского форума бухгалтеров и аудиторов стран Центральной Азии №2, 2025. (РИНЦ) 287-290	
Сарбагышова А.Э. Чекирбаева М.С.	Агротуризм как инструмент устойчивого развития сельских территорий Нарынской области “Актуальные вопросы современной экономики”, №11, 2025г. (РИНЦ)	

Koichumanova I., Sarbagyshova A.	Reform of Agricultural Cooperation as a Factor in Sustainable Development of Rural Areas of Kyrgyzstan// Бюллетень науки и практики. 2025. Т. 11. №11. С. 351-356.	https://doi.org/10.3361/ 92414-294812038
-------------------------------------	--	--

4. Илимий конференциялардагы докладдар

2025-2026- окуу жылы			
Конференциялардын деңгээли	Докладдардын саны:		
	кафедранын кызматкерлеринин	кафедранын аспиранттарынын	кафедранын студенттеринин
Эл аралык	-	-	-
Республикалык	-	-	-
Региондук	-	-	-
Университеттик	-	-	-

5. Акы төлөнгөн илимий изилдөө иштерине тартылган кызматкерлер

Аты-жөнү	ИИИ темасы	Кызматы	Иштин мезгили
Бекирова Д.О.	“Аймактын жашыл экономика принциптеринде өнүгүүсү: келечеги жана көйгөйлөрү”	Башкы илимий кызматкер	2024-2025
Ырыскелдиева А.К		Улук илимий кызматкер	
Аттокурова С.А.		Улук лаборант	
Сарбагышова А.Э. Нуралиева Н.М. Исраилов Э.М. Супатаева Г.Т. Койчуманова И.Т. Чекирбаева М. С. Дуйшеева Н. Майрамбек кызы Б. Жапарова Н.И.	«Айыл аймактарын өнүктүрүү-региондук өнүгүүнүн жана социалдык-экономикалык жаңылануунун фактору катары (Кыргыз Республикасынын Нарын облусунун мисалында)		2023-2025

6. Илимий конференцияларда жана олимпиадаларда орундарга ээ болгон студенттер

Аты-жөнү	Олимпиаданын, конференциянын аталышы, деңгээли	Өткөрүлгөн убактысы, орду	Ээ болгон орду
Э-24 группасынын студенттери Султангазиева Амина, Онолбек кызы Жаннат	“Статистика” предмети боюнча Республикалык окуу жайлары арасында	12.11.2025	3-орун
Сейиткапарова Алия	“Российско- кыргызстанские отношения в XIX- XXI веках: основные аспекты сотрудничества и взаимодействия” Республикалык студенттик иши конкурс	24.09.2025	сертификат
Чолпонбекова Калия Э-25 группасы	Университеттик деңгээлдеги орус тили боюнча предметтик олимпиада 3-орун	2025-ж. Декабрь.	3-орун
Карасарт кызы Алтынай Э-25 группасы	Университеттик деңгээлдеги информатика боюнча предметтик олимпиада	2025-ж. декабрь	2-орун
Асанкадырова Айым Э-25 группасы	Университеттик деңгээлдеги математика боюнча предметтик олимпиада	2025-ж. декабрь	3-орун

Абдыраева Жаныл Э-25 группасы	Университеттик денгээлдеги математика боюнча предметтик олимпиада	2025-ж.декабрь	3-орун
Асанбеков Ринат Э-25 группасы	Университеттик денгээлдеги математика боюнча предметтик олимпиада	2025-ж.декабрь	1-орун

7. Кафедранын профессордук-окутуучулук курамы тарабынан алынган патенттер

Окутуучунун аты- жөнү	Патенттин аталышы	Берилген датасы
-	-	-

8. Кафедра тарабынан алынып келинген гранттар, инвестициялар

Кафедра тарабынан алынган каражаттар:	Көлөмү (миң сом)
-	-

VI. ТАРБИЯЛЫК ИШТЕР

1. Кураторлор жөнүндө маалымат

№	Тайпа	Куратору
1	Э-25	Чекирбаева М.С.
2	ТЗ-25	Чекирбаева М.С.
3	Юр-25	Койчуманова И.Т
4	Э-24	Ырыскелдиева А.К.
5	ТЗ-24	Ырыскелдиева М.С.
6	ГМУ-23	Бекирова Д.О.
7	ТЗ-23	Бекирова Д.О.
8	ФК-23	Бекирова Д.О.
9	БУХ-22	Чекирбаева М.С.

2. Аткарылган иш-чаралар жөнүндө маалымат

№	Аткарылган иш-чаранын аталышы	Өткөрүлгөн күнү, айы, жылы	Тайпа	Денгээли (облустук, университеттик, факультеттик, кафедралык)
1.	Ч. Айтматовдун 100жылдыгына карата “Ч.Айтматов дүйнөлүк залкар, кыргыздын кайталангыс мурасы” этно-викторина	05.12.2025	БУХ-22	Факультеттер аралык
2	“Аялдарга зомбулук көрсөтүүгө каршыбыз” Карасарт кызы Алтынай Асанбеков Ринат	2025-ж. октябрь	Э-25	Университеттик сертификат

3. Спорттук жетишкендиктер жөнүндө маалымат

№	Катышуучунун аты-жөнү	Мелдештин өткөрүлгөн күнү, айы, жылы	Тайпа	Денгээли (эл аралык, республикалык, облустук, университеттик)
1.	Алмазбек кызы Феруза Сейиткапарова Алиа Онолбек кызы Жанат Рахатбек кызы Салтанат Талантбек уулу Ислам	2025-ж. март	ТЗ-23, Э-24, БУХ-22 ФК-23	Университеттик 1-орун (волейбол)
2	Садырбекова Хализа	2025-ж.декабрь	Э-25	Университеттик Орус тил байгелүү

VII. ЭЛ АРАЛЫК ИШМЕРДҮҮЛҮК

1. Кафедранын кызматкерлеринин, студенттеринин чет өлкөлүк тажрыйба алмашуулары

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы					
Аты-жөнү	Кызматы	Өлкө, жож, семинар-тренингдин аталышы	Барып келген убактысы	Кафедранын отурумдарында жыйынтыктарын талкуулаган күн	Пайдалуулугу
Канатова Разл	Студент Э-24	Мобилдүүлүк, Корея, Ханбад университети	Февраль-июль. 2025		Тажрыйба алуу

2. Кафедрадагы чет өлкөлүк окутуучулар жана студенттер

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы				
Аты-жөнү	Кызматы	Өлкө, жож	Келген убактысы	Окууга жана илимий изилдөөгө катышы
-	-	-	-	-

3. Эл аралык гранттар

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы					
Кафедранын кызматкерлеринин жетекчилиги астында			Кафедранын кызматкерлеринин катышуусу менен		
Программанын аталышы	Жетекчинин аты-жөнү	Мөөнөтү	Программанын аталышы	Жетекчинин аты-жөнү	Мөөнөтү
-	-	-	-	-	-

4. Эл аралык кызматташуу программалары

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы					
Аталышы	Партнерлор	Мөөнөтү	Жетекчи	Кафедрадан катышуучу-кызматкери	Эскертүү
-	-	-	-	-	-

5. Кафедранын чет өлкөлүк ЖОЖдор менен кызматташуу жөнүндө келишимдер

ЖОЖдун аталышы (мамлекет)	Келишимдин мөөнөтү
2022-жыл: Төмөнкү 7 чет өлдөгү университеттер жана агенттиктер менен келишим түзүлгөн: «Германиянын Табиятты Коргоо Союзу (Набу)» КРда - Түркиянын ТИКА агенттиги Кыргыз Республикасында жана Кыргыз Республикасындагы Түркия элчилиги - Сельчук университети - Саратов улуттук илимий изилдөө мамлекеттик университети - Урал мамлекеттик университети - Кубань мамлекеттик университети - Николаев улуттук агрардык университети	
2023- жыл: НМУ 3 университет жана 1 борбор менен келишим түзүлгөн: - Наманган инженер-технология институту - Краков айыл чарба университетинин инновациялык борбору - - Борбордук Азия университети - Технический Университет Ингольштадт	

2024 – жыл: НМУ 2 университет жана 1 компания менен келишим түзгөн: 1. Аль-Фараби атындагы Казак улуттук университети 2. Каракорам эл аралык университети 3. Company A - Apex Global Management Advisory 2025-жыл: НМУ төмөнкү 2 университет менен келишим түзгөн: 1. HEALGLOBE PVT LTD 2. Акдениз университети	
--	--

VIII. ИЛИМИЙ, БИЛИМ БЕРҮҮЧҮЛҮК ИШМЕРДҮҮЛҮКТҮН МААЛЫМАТТЫК КАМСЫЗДАЛЫШЫ

1. Окуу дисциплиналарын Ebilim платформасына методикалык камсыздоону жайгаштыруу

Адистик	Кафедрага бекитилген адистиктин окуу планындагы дисциплиналардын саны	Окуу-методикалык материалдары дистанттык окутуу программалык кабылчасында жайгашкан дисциплиналардын саны			
		50%дан аз толтурулганы (дисциплиналардын саны)	50%дан көбү толтурулганы (дисциплиналардын саны)	100% толтурулганы жана окуу процессинде колдонулганы	Жайгаштырылган дисциплиналардын жалпы саны
Экономика	19		3	16	19
Туризм	8		3	5	8
ГМУ	6			6	6
Юр	2	1		1	2
ПИЭ	4	1	2	1	4
ТСП	1			1	1
Лог	1	1			1
Физра	1		1		1
Жалпы:	42	3	9	30	42

2. Электрондук библиотекада окуу китептерин жайгаштыруу

№	Окуу планы боюнча дисциплиналардын аталышы	Дисциплина боюнча окуу китептери менен камсыздуулугу жөнүндө белги	Эскертүү
-	-	-	-

3. Жогорку технологиядагы аудиториялар (проектордук жана аудио жабдыктар менен жабдылган компьютердик класстар, аудиториялар)

Аудиториянын №	Аянты кв. м. менен	Арналышы (компьютердик класс, лекциондук аудитория, конференцзал)	Отуруучу орундардын компьютерлердин саны
103	71,5	Туризм борбору	12 орундук, 1 телевизор, 1 шкаф, сервировкаланган стол студары менен
104	35,42	Лекциондук аудитория	20 орундук, проектордук доска

107	33,61	Лекциондук аудитория	18 орундук, проектордук доска
108	35,75	Компьютердик класс	14 орундук, 1 маркедик доска, 9 компьютер
109	35,5	Лабораториялык кабинет	24 орундук, интерактивдүү доска, телевизор
305	107,25	Конференцзал	64 орундук, доска
307	35,75	Лабораторияк кабинет	24 орун, доска

IX. ИННОВАЦИЯЛЫК ИШМЕРДҮҮЛҮК

1. Жаңы билим берүү технологиялары

окуу иштеринин жаңы формалары жана методдору		Жаңы билим берүү технологиясын колдонуу жөнүндө публикациялар	
Окутуучунун аты-жөнү	Кыскача мазмуну	Автордун аты-жөнү, аталышы	Чыккандыгы тууралуу маалымат

2. Инновациялык ишмердүүлүктү уюштурган жана колдогон кафедранын алдындагы структура (лабораториялар, борборлор, ийримдер, театрлар, фонддор, клиникалар, технопарктер ж.б.)

Аталышы	Негизги функциялары	Жетекчинин аты-жөнү
-	-	-

3. Отчеттуулук жылда иштелип жаткан инновациялык долбоорлор (илимий технологиялар, перспективдүү колдонмолор)

Долбоордун аталышы	Жетекчиси	Катышуучулардын саны		Каржылоонун булагы жана көлөмү
		Бардыгы	Анын ичинен жумушчулар	
-	-	-	-	-

X. КЕСИПКЕ БАГЫТТОО ЖАНА МАРКЕТИНГДИК ИШМЕРДҮҮЛҮК

1. Жалпы толук орто жана орто кесиптик билим берүү мекемелеринде

Мекеменин аталышы	Кызматташуу боюнча келишимдин №	Координатордун аты-жөнү	Иш-чара	
			аталышы	өткөрүү күнү
-	-	-	-	-

2. Орто окуу жайларында (ООЖ) иштеген кафедранын кызматкерлери

Аты-жөнү	ООЖ дагы кызматы	ООЖ аталышы	Окуу иштеринин көлөмү
Дуйшембиев Мирлан	окутуучу	Агрардык-техникалык колледж	0,75

3. Абитуриенттер жана мектептин окуучулары үчүн окуу-методикалык колдонмо

Колдонмонун аталышы	Грифи	Көлөмү б.б. жана б.
-	-	-

4. Студенттердин практикасы боюнча келишимдерди түзүү

Адистиги	Келишимдин № жана датасы	Партнер	Келишимдин предмети	Келишимдин мазмуну
----------	--------------------------	---------	---------------------	--------------------

				студенттер бүтүрүүчүлөр % менен
Экономика	09.01.2020	Элдик Банк ААК Нарын шаарындагы филиалы	Окуу, өндүрүштүк, квалификациялык практикасын уюштуруу жана өткөрүү	7 орун
		КРнын финансы министрлигинин Нарын башкармалыгы		12 орун
		Нарын шаары боюнча мамлекеттик салык кызматы		17 орун
		Нарын райондук социалдык фонд башкармалыгы		12 орун
		Жол тейлөө кызматы ДЭУ-41		12 орун
		Нарын райондук салык кызматынын башкармалыгы		15 орун
		КРнын экономика министрлигинин аймактар аралык башкы башкармалыгынын		8 орун

5. Бүтүрүүчүлөр

2025-жылы бүтүрүүчүлөрдүн жумушка орношуусу										
№	Багыты	Жалпы саны	Анын ичинен жумушка орношкону		Ак-Талаа району	Ат-Башы району	Нарын району	Кочкор району	Жумгал району	Башка аймакта
			келишим менен	өз алдынча						
1	Бухгалтердик эсеп, анализ жана аудит	8	-	4			1			3 (Бишкек шаары)

6. Кабыл алуу

2025-2026- окуу жылынын жарым жылдыгы					
№	Багыты	Тапшыргандардын жалпы саны			ОРТнын орточо баллы
		Контрактык негизде	ОРТ менен	Келишим менен	
1	Экономика	13	13	0	115
1	Юриспруденция	12	12	0	115
3	Туризм	5	5	0	115

Отчет кафедранын отурумунда каралды жана бекилди « 14 » январь 2026-ж. , протокол № 6

Кафедра башчысы Бенгиса Д.О.

Эскертүү: Кафедранын ишинин отчету жалпы университеттеги кафедраларда алынып барылган жана министрлик тарабынан суралуучу маалыматтарга ылайык түзүлдү жана ал үлгүдөгү тартип менен толтурулушу керек. Үлгүдө көрсөтүлгөн иштин түрү алынып барылбаса, актай бойдон калтыруу зарыл., себеби бул маалыматтар бирдей ирээтте иштетилип-анализденет.